

با سمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی	رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۳/۷
نام و نام خانوادگی:	دوره پیش‌دانشگاهی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۷ مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir			
سؤالات (پاسخ‌نامه دارد.)			ردیف
نمره			

(الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)

اشعار و عبارات زیر را به نثر ساده و روان امروزی بنویسید.

۱ عشق او باز اندر آوردم به بند

۲ برای آخرین بار چهره به خاک ساییدند.

۳ دشت، سجاده من

۴ مکن کاری که بر پا سنگت آیو

۵ در نیابد حال پخته هیچ خام

۶ که فردا قلم نیست بر بی زبان

۷ دست بر نه که ماقصد کاری عظیم کردیم.

۸ در جگر لیکن خاری / از ره این سفرم می‌شکند

۹ بیزارم از وفا تو، یک روز و یک زمان مجموع اگر نشستم و خرسند اگر شدم

۱۰ پدرم از بام افتاده بود ولی دست از کمرش بر نمی‌داشت و در لاتی کار شاهان را می‌کرد.

۱۱ در آن کویر سوخته، آن خاک بی بهار حتی علف اجازه زیبا شدن نداشت

(ب) معنی واژه (۱/۵ نمره)

در موارد زیر، معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

۱۲ هم آن گه یکایک ز درگاه شاه برآمد خروشیدن دادخواه

۱۳ آن چه در کویر می روید، گز و تاق است.

۱۴ شیرمرد عرصه ناوردهای هول، /طعمه دام و دهان خوان هشتم بود

۱۵ گفت: «باید خد زند هشیار مردم، مست را»

۱۶ در دهن لاله مشک، در دهن نحل نوش

۱۷ شهد در کام من و توست شرنگ

(پ) درگ مطلب (۴ نمره)

عبارت زیر، به چه مفهومی تأکید می‌کند؟

۱۸ «الهی، روا مدار که پنهان مازپیدای ما ناستوده تر باشد و در ورای صورت آراسته ما سیرتی زشت و ناهموار نهفته باشد.»

۱۹ بیت زیر چه مفهومی را در بودارد؟

۲۰ «اگر در دیده مجnoon نشینی به غیر از خوبی لیلی نبینی» با توجه به سروده زیر، «صبح» چه چیزی را از شاعر می‌خواهد؟

۲۱ «نگران با من استاده سحر / صبح می‌خواهد از من / کز مبارک دم او آورم این قوم به جان باخته را / بلکه خبر» مقصود از مصراع اول بیت زیر چیست؟

۲۲ «تا کی می صبور و شکر خواب بامداد؟ هشیار گرد، هان! که گذشت اختیار عمر»

باشمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	زبان فارسی	سوالات امتحان نهایی درس:
تعداد صفحه:	۸۰ دقیقه	دورة پیش‌دانشگاهی
مدت امتحان:	۱۳۹۷	ساعت شروع: ۸ صبح رشته: کلیه رشته ها
تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۳/۷	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۷ مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir	

ردیف	نمره	سوالات (پاسخ نامه دارد.)
۲۲	۰/۵	در بیت زیر منظور از عبارت « حرف کم و بسیار نیست » چیست ؟ « گفت: « می بسیار خوردی، زان چنین بی خود شدی ». گفت : « ای بیهوده گو، حرف کم و بسیار نیست »
۲۳	۰/۵	بیت « بفکن ز پی این اساس تزویر بگسل ز پی این نژاد و پیوند » به چه معنی تأکید می کند ؟
۲۴	۰/۵	مفهوم از مصراح « سنگ از پشت نمازم پیداست » چیست ؟
۲۵	۰/۵	« گوته » عبارت زیر را در مورد چه کسی گفته است ؟ « هنوزم جرئت آن است که خویش را مریدی از مریدان تو شمارم؛ زیرا که من نیز چون تو در سرزمینی غرق نور زیستم و عشق ورزیدم. »
ت) خود آزمایی (۳ نمره)		
۲۶	۰/۲۵	در بیت « بگفت از گردن این وام افکنم زود » مقصود فرهاد از « وام » چیست ؟
۲۷	۰/۲۵	منظور از « لؤلؤ تر » در بیت زیر چیست ؟ « ابر بهاری ز دور، اسب برانگیخته وز سم اسب سیاه، لؤلؤ تر ریخته »
۲۸	۰/۵	عبارت زیر به چه معناست ؟ « هر عصب و فکر به منبع بی شائبه ایمان وصل بود که خوب و بد را به عنوان مشیت الهی می پذیرفت. »
۲۹	۰/۵	با توجه به متن زیر به سوالات پاسخ دهید. « آن شب نیز من خود را بروی بام خانه گذاشته بودم. گرم تماشا و غرق در این دریای سبز معلقی که بر آن، مرغان الماس پر، تک تک از غیب سر می زندند. » الف) منظور از « دریای سبز معلق » چیست ؟ ب) مقصود نویسنده از « مرغان الماس پر » چیست ؟
۳۰	۰/۵	در عبارت زیر، مفهوم قسمت های مشخص شده را به ترتیب بنویسید. « با خود اندیشیدم که باز برای ما چه خوابی دیده اند؟ آنگاه سرخویش گرفتم و راه مدرسه در پیش. »
۳۱	۰/۵	در شعر زیر دو ویژگی « چاه » را از نظر شاعر بنویسید. « چاه غدر ناجوانمردان، چاه چونان ژرفی و پهنهای، بی شرمیش ناباور »
۳۲	۰/۵	با توجه به عبارت زیر، سرانجام کسی که « جهاد » را رها کند، چه خواهد شد ؟ « هر که جهاد را واگذارد و ناخوشایند دارد، خدا جامه خواری بر تن او پوشاند و فوج بلا بر سرش کشاند. »
ث) تاریخ ادبیات و درآمدها (۵/۱ نمره)		
۳۳	۰/۲۵	کدام یک از عبارات زیر نادرست است ؟ الف) سعدی بوستان را بر وزن شاهنامه سروده و در ده باب تنظیم کرده است. ب) مجموعه « زمستان » سروده سهراب سپهری است.
۳۴	۰/۵	نام پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) بهشت گم شده ب) عقل سرخ
ادامه پرسش ها در صفحه سوم		

باشمه تعالی

سُوالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی	رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۳/۷
نام و نام خانوادگی:	دوره پیش‌دانشگاهی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۷ مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://ace.medu.ir			
ردیف	سوالات (پاسخ‌نامه دارد.)	نموده	

۳۵	در جای خالی کلمات مناسب بنویسید.	۰/۵	الف) نیما یوشیج (علی اسفندیاری) با سروdon قطعه در سال ۱۳۰۱ آغازگر تحویلی بزرگ شد. ب) در ترجمه توجه مترجم بیشتر به گیرنده پیام است.
۳۶	توضیح زیر در شرح کدام کتاب است؟	۰/۲۵	«این کتاب تنها اثر منثور باقی مانده از عطار است که در آن از شرح هفتاد و دو تن از عارفان بزرگ سخن گفته شده است.»
۳۷	ج) آرایه‌های ادبی و نکات بلاغی (۲ نمره)	۰/۷۵	در هر کدام از موارد زیر، آرایه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) نباید سخن گفت ناساخته نشاید بُریدن نینداخته (استعاره - اسلوب معادله) ب) این درختان صبور و قهرمان، بی چشم داشت نوازشی به آتش سر می‌کشدند. (مجاز - تشخیص) ج) تا چشم بشر نبیند روی بنهفته به ابر چهر دل بند (حسن تعلیل - تضاد)
۳۸	در شعر «همگان خاموش»، گرد برگردش، به کردار صدف بر گرد مروارید، پای تا سر گوش یک «مشبه» مشخص کنید.	۰/۲۵	
۳۹	به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.	۰/۵	الف) نوع «را» در عبارت «او را نیز از آنجا دل بگرفت.» چیست؟ ب) نوع فعل «بادید» در عبارت «زشت بادید و از اندوه برون نیاییدا که آماج تیر بلا بید.» چیست؟
۴۰	قسمت‌های مشخص شده در هر یک از موارد زیر، چه آرایه‌ای را به وجود آورده‌اند؟	۰/۵	الف) در دهن لاله باد، ریخته و بیخته بیخته مشک سیاه، ریخته در ثمین ب) گفت: «از بُهْر غَرامَت، جَامِهات بِيرون گَنْمَ» گفت: «پُوسِيدَه است، جَز نقَشِي ز پُود و تَار نِيَست»
۴۱	ج) شعر حفظی (۲ نمره)		جاهاي خالي را با کلمات مناسب کامل کنيد.
۴۲	الف) گفت: «آگه نیستی کز سر کلاه» ب) بر گل تر عنديليب، گنج زده است	۰/۵	گفت: «در سر عقل باید، بی کلاهی نیست» در بیت‌های زیر، واژه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید.
۴۳	پاسخ مناسب، به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟	۰/۵	الف) گفت: «تا داروغه را گوییم، در مسجد بخواب» ب) سوسن کافور (بوی - روی)، گلبن گوهر فروش «مانده پای آبله از راه دراز / بردم دهکده تنها / کوله بارش بر دوش / دست او بر در، می‌گوید با خود / این خفته چند / خواب در چشم ترم می‌شکند.»
	الف) مردی - دم ب) مردی - غم ج) مردی - غم د) مردی - دم	۰/۵	۰/۵
۲۰	موفق و سریلند باشید		

کلیه رشته ها		راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی
نمره	راهنمای تصحیح	ردیف
۱۳۹۷ / ۳ / ۷	ساعت شروع: ۸ صبح	دوره پیش‌دانشگاهی
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۷	

۶	<p>الف) معنی و مفهوم شعر و نثر</p> <p>در تصحیح اوراق نظر همکاران محترم، صائب است.</p> <p>عشق او دوباره مرا گرفتار کرد. (۰/۲۵) (درس ۴ ص ۲۵)</p> <p>(برای آخرین بار) سجده کردند (عبادت کردند) (۰/۲۵) (درس ۹ ص ۴۰)</p> <p>همه گستره زمین مانند سجاده من است. یا تمام عالم هستی انسان را به سوی خدا دعوت می کند. (۰/۲۵) (درس ۲۵ ص ۱۲۰)</p> <p>(کاری نکن) که دچار سختی (مشکل) بشوی. (۰/۲۵) (درس ۱۲ ص ۵۱)</p> <p>آن که راه عشق نسبده (سپری نکرده) (۰/۲۵) از حال عارف واصل بی خبر است. (۰/۲۵) (درس ۱ ص ۴)</p> <p>روز قیامت (۰/۲۵) بی زبان از نظر گفتار، بازخواست نخواهد شد. (۰/۲۵) (درس ۱۵ ص ۶۶)</p> <p>کمک کن، همراهی کن (۰/۲۵) زیرا کار بزرگی در پیش دارم. (۰/۲۵) (درس ۱۶ ص ۷۰)</p> <p>سیر آرزوها و خواسته های من (شاعر) (۰/۲۵) جز رنج و آزار برای من ثمری نداشت. (۰/۵) (درس ۲۳ ص ۱۰۴)</p> <p>نسبت به تو وفادار نبوده ام (۰/۲۵) اگر یک روز آسوده و آرام و راضی زندگی کرده باشم. (۰/۵) (درس ۶ ص ۳۳)</p> <p>پدرم دچار ورشکستگی شده بود (۰/۲۵) ولی آبروداری می کرد (۰/۲۵) و با وجود فقر و تهیدستی (۰/۰) بسیار خرج می کرد و بخشندۀ بود. (۰/۰/۲۵) (درس ۲۶ ص ۱۳۲)</p> <p>در آن محیط (ایران قبل از انقلاب) پر از ظلم و استبداد (۰/۵) حتی علف (گیاه) هم اجازه رویش نداشت و خفقات و استبداد زیادی حاکم بود. (۰/۰/۵) (درس ۲۵ ص ۱۲۵)</p>	۱
۱/۵	<p>ب) معنی واژه (برای هر واژه یک معنی کافی است).</p> <p>۱۲- ناگهان (۰/۰/۲۵) (درس ۳ ص ۱۷)</p> <p>۱۳- نام درختی است که در مناطق گرم می روید. (۰/۰/۲۵) (درس ۲۰ ص ۸۵) ۱۶- زنبور عسل (۰/۰/۲۵) (درس ۱۸ ص ۷۹)</p> <p>۱۴- پیکار، نبرد، مبارزه (۰/۰/۲۵) (درس ۲۴ ص ۱۱۱-۱۱۲) ۱۷- زهر، سم، هر چیز تلخ (۰/۰/۲۵) (درس ۱۰ ص ۴۲)</p>	۲
۴	<p>پ) درگ مطلب (به پاسخ های مشابه نمره تعلق می گیرد).</p> <p>ظاهر و باطن انسان، یکی (پاک) باشد. یا نفی و سرزنش دروغگویی و ریاکاری. (۰/۵) (درس ۲ ص ۸)</p> <p>باید از نگاه عاشق به معشوق نگریست. (باید عاشق واقعی باشی تا فقط خوبی معشوق را ببینی). یا دیده پاک و حقیقت بین، همه چیز را پاک و زیبا می بینند. (۰/۵) (درس ۸ ص ۳۶)</p> <p>صبح از شاعر می خواهد تا با نئس مسیحیابی خود مردم را زنده و بیدار کند. (۰/۵) (درس ۲۳ ص ۱۰۴)</p> <p>برهیز از پرداختن به کارهای پست و فریبندۀ دنیا یا اغتنام فرصت یا پرهیز از غفلت ورزی و لذت جویی. (۰/۵) (درس ۷ ص ۳۴)</p> <p>در اسلام نفس خطا و حرام بودن عمل، مهم است (شرابخواری، حرام است)، کم و زیاد بودن آن مطرح نیست. (۰/۵) (درس ۱۷ ص ۷۵)</p> <p>نابودی حکومت ریاکار، دروغگو، ظالم و استبدادی (۰/۵) (درس ۱۹ ص ۸۳)</p> <p>من خلوص نیست دارم. (۰/۵) (درس ۲۵ ص ۱۲۱)</p> <p>حافظ (۰/۵) (درس ۲۲ ص ۹۹)</p>	۱۸
	«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم»	

کلیه رشته ها		راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی
تاریخ امتحان:	ساعت شروع :	دوره پیش‌دانشگاهی
نمره	راهنمای تصحیح	ردیف
۱۳۹۷ / ۳ / ۷	۸ صبح	دانشآموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۷
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		

۳	<p>ت) خودآزمایی (به پاسخهای مشابه نمره تعلق می‌گیرد).</p> <p>مقصود (سر) است. (۰/۲۵) (درس ۵ ص ۲۹)</p> <p>قطرات باران (۰/۲۵) (درس ۱۸ ص ۷۹)</p> <p>هر فکر و اندیشه او به سروچشمۀ بی‌نظیر ایمان وصل بود که سبب می‌شد هر اتفاق خوب و بد را به عنوان خواست و اراده خدا می‌پذیرفت. پذیرش خواست و اراده خدا یا ایمان به خدا و تسليم رضای او بودن) (۰/۵) (درس ۱۴ ص ۵۹)</p> <p>الف) آسمان (۰/۲۵) ب) ستارگان (۰/۲۵) (درس ۲۰ ص ۸۷)</p> <p>نقشه کشیدن یا تصمیم بدم گرفتن (۰/۲۵) دنبال کار خودم رفتم. (۰/۲۵) (درس ۲۷ ص ۱۳۸)</p> <p>زرف، پهنه، بی‌شرم، غدر و حیله ناجوانمردان (ذکر دو مورد کافی است) (۰/۵) (درس ۲۴ ص ۱۱۲)</p> <p>پست و حقیر می‌شود و دچار رنج و عذاب می‌گردد. (۰/۵) (درس ۲۱ ص ۹۴)</p>	۲۶
۱/۵	<p>ث) تاریخ ادبیات و درآمدها</p> <p>گزینه (ب) (مجموعه «زمستان» سروده سه را سپهری است). (۰/۲۵) درس ۲۴ ص ۱۰۷</p> <p>الف) میلتون (۰/۲۵) ص ۶۵ ب) سه روردي (۰/۲۵) ص ۱۲۸</p> <p>ب) ارتباطی (آزاد یا روان) (۰/۲۵) ص ۹۳</p> <p>تذکره الاولیا (۰/۲۵) درس ۱۶ ص ۶۹</p>	۳۳
۲	<p>ج) آرایه‌های ادبی و نکات بلاغی</p> <p>الف) اسلوب معادله (۰/۲۵) درس ۱۵ ص ۶۷ ب) هردو آرایه تشخیص یا مجاز درست است (ذکر یک مورد) (۰/۲۵) درس ۲۰ ص ۸۵</p> <p>ج) حسن تعلیل (۰/۲۵) درس ۱۹ ص ۸۱ همگنان گرد بر گردش (اگر دانش آموز به «همگنان» یا «ش» در گرد بر گردش اشاره کرد، پذیرفته شود). (۰/۲۵) درس ۲۴ ص ۱۰۹</p> <p>ب) فعل دعایی (۰/۲۵) درس ۲۱ ص ۹۵ الف) فک اضافه (۰/۲۵) درس ۱۶ ص ۷۰</p> <p>ب) مراعات النظیر (۰/۲۵) درس ۱۷ ص ۷۴ الف) جناس (۰/۲۵) درس ۱۸ ص ۷۹</p>	۳۷
۲	<p>ج) شعر حفظی</p> <p>الف) درافتات (۰/۲۵) عار (۰/۲۵) درس ۱۷ ص ۷۴</p> <p>ب) فریدون (۰/۲۵) هامون (۰/۲۵) درس ۱۸ ص ۸۰ الف) بدکار (۰/۲۵) درس ۱۷ ص ۷۴</p> <p>ب) بوی (۰/۲۵) درس ۱۸ ص ۷۹ الف) ب (مردی - غم) (۰/۵) درس ۲۳ ص ۱۰۵</p> <p>گزینه ب (مردی - غم) (۰/۵) درس ۲۳ ص ۱۰۵</p>	۴۱
۲۰	با سپاس از زحمات همکاران ارجمند	